నవ్వని పువ్వే నవ్వింది

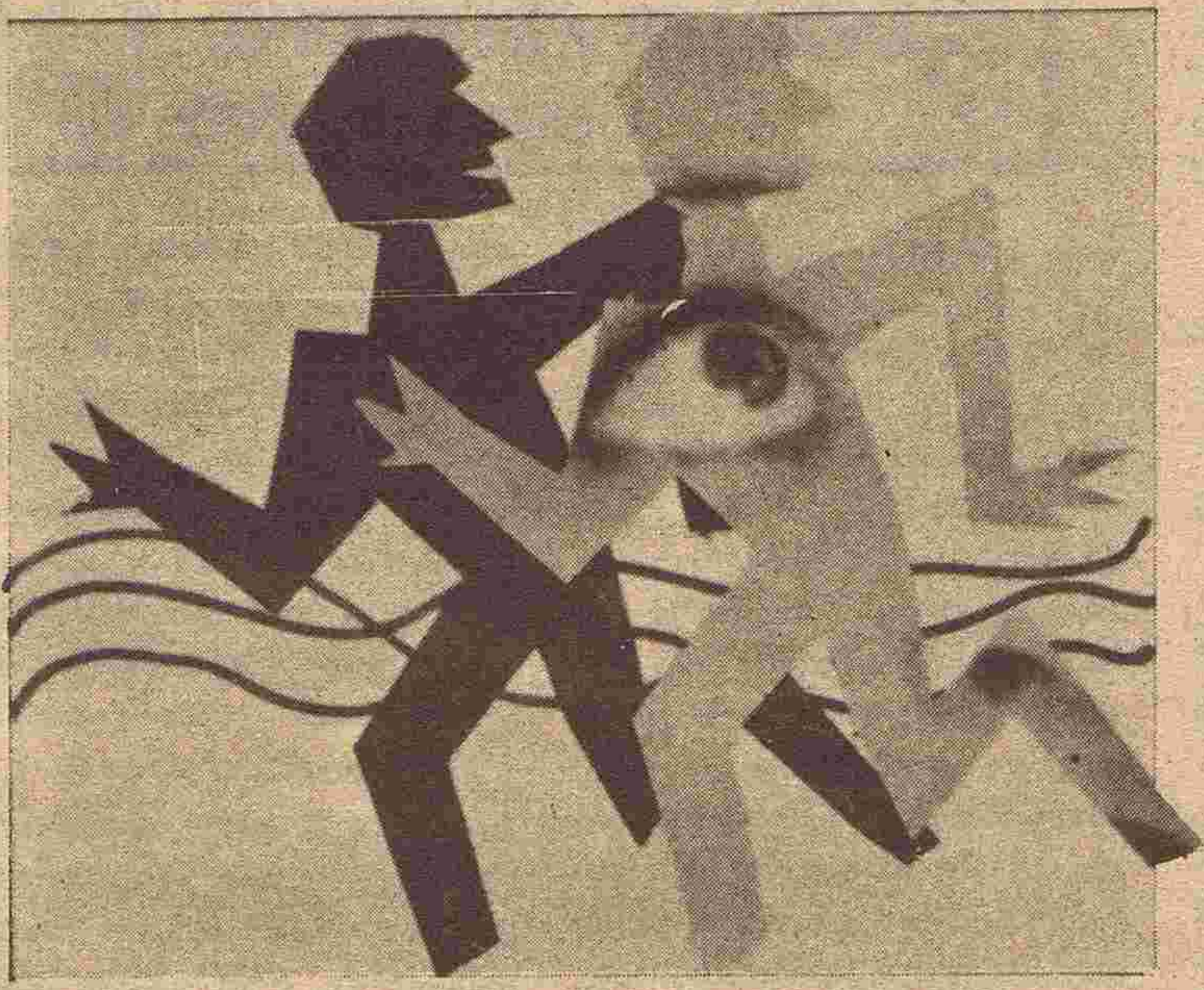

ఆంగ్లమూలం : జెన్నీవైట్ మీ

అనుసృజన : ఓలేటి శ్రీనివాసభాను

తొలకరి జల్లు కురిసింది. ఏటవాలుగా సముద్రంమీద కురిసిన జల్లుల్ని కోసుకుంటూ తెల్లవారగట్ల గాలి బలంగా వీచింది. సముద్రపు ఒడ్డున విశాలంగా పరుచుకున్న ఇసుక మేటకి దప్పిక తీరింది. ప్రభాత కిరణాలు సముద్రపు అలల మీద స్వారీ చేస్తున్నాయి. అలల నురుగులలో పాదాలు తడుపుకోడం మిరాండాకి వింత అనుభూతిగా తోస్తోంది. కాళ్ల కిందికి చొచ్చుకుని వచ్చిన కెరటాలు తిరిగి సముద్రంలోకి వెళ్తూ, పాదాల అడుగునున్న ఇసుకని తొలుచుకుపోతున్నాయి. చుట్టూ శ్వేత వలయంగా ఏర్పడిన నురగల్ని వింతగా చూసింది మిరాండా. కిందకు వంగి దోసిట్లో నురగల్ని తీసుకుని నుదుటికి అద్దుకుంది. బొట్లు బొట్లుగా నీరు కనురెప్పల మీదుగా కపోలాల మీదకు జారింది.

ఈ ఆనందం ఇవ్వాల్టితో సరి. లండన్ మహా నగరంలో యాంత్రికంగా గడుపుతున్న జీవితం నుండి వారం రోజులుగా లభించిన విముక్తికి మళ్లీ సంకెళ్లు. రేపు ఉదయాన్నే లండన్ ట్రెయిన్ ఎక్కాలి. అక్కడి ఆఫీసులో గానుగెద్దు బతుకుని ఇష్టానిష్టాలతో నిమిత్తం లేకుండా కొనసాగించాలి.

ఈ సముద్రపు ఒడ్డున గడిపిన ఏడు రోజులూ ఏడు క్షణాలుగా గడిచిపోయాయి. జనారణ్యంలో ఒంటరితనంతో బాధపడుతున్న మిరాండాకి, గాలి తెరలూ, నీలి సముద్రమూ స్వచ్ఛమైన చెలిమిని చవి చూపాయి. వేసవి సెలవులు గడపడానికి వచ్చిన పసివాళ్ల ఆటపాటలూ, విందులూ, వినోదాలూ మైత్రీ తాయిలాన్ని గులాబీ రేకుల గుప్పిళ్లతో తనకి అందించేయి.

కల్లబొల్లి కబుర్లతో, కపట నాటకాలతో కాలం గడిపే పాల్ లాంటి వంచకులు ఇక్కడ లేరు. మనసుని కమ్మటి అనుభూతుల వేపు ఎంతలా మళ్లిస్తున్నా, ప్రతి క్షణమూ పాల్ జ్ఞాపకాలు ఆమెను గాయపరచడం మానలేదు. అయినా తను త్వరగానే మేలుకొన్నానని అందరూ అన్నారు. తన ఉద్యోగాన్నీ, సంపాదననీ పసికట్టి, స్నేహం పేరుతో పక్కకి చేరి, మైత్రీబంధాన్ని వివాహ బంధంగా మార్చాలని పాల్ ప్రయత్నించాడు. చర్చిలో గంటలు మోగక మునుపే, పాల్ పన్నిన కుట్రని మిరాండా గ్రహించింది. "నీకూ, నాకూ చెల్ల"ని చెప్పి, స్నేహ హస్తాన్ని మలినం చేసిన వ్యక్తి తారసపడినందుకు బాధతో కుంగిపోయింది. స్థలం మార్పు కోసం ఓ పది రోజులు సెలవు తీసుకుని, లండన్‌కి దూరంగా ఇలా సీబోర్న్‌లో ఒంటరిగా గడుపుతోంది.

ఇసుక తిన్నె మీద ఆడుకుంటున్న పిల్లలు ఎగువన గంట మోగడంతో ఒడ్డున వున్న డేరా వద్దకు చేరుకున్నారు. మిరాండా వాచీ చూసుకుంది. గంట మోగిందంటే తోలు బొమ్మలాటకి వేళయిందన్నమాట. డేరా వేపు మిరాండా నడుస్తోంది. గత వారం రోజుల నుండి ప్రతి రోజూ ఉదయం ఆటకి ఆమె తప్పనిసరిగా హాజరవుతోంది. డేరాలో చెక్క బెంచీల మీద, ఎవరి కంటా పడకుండా ఓ మూల కూర్చోడం ఆమెకు హాయిగా వుంటుంది. ప్రదర్శనలో తోలుబొమ్మల విన్యాసాలు చూసి కేరింతలు వేసే పసివాళ్లు ఎక్కువగా ఉదయం ఆటకే వస్తారు. వాళ్ల నడుమ గడిపిన ఆ గంట సేపూ, పారేసుకున్న తన బాల్యాన్ని కళ్లారా చూసుకుంటోంది. జీవితాన్ని తిరిగి ప్రేమించాలనే నిశ్చయానికి రాగలుగుతోంది.

రైన్ కోట్‌ని విప్పి, మడత పెట్టి ఎడమ చేతి మీద వేసుకుంది. మెడ చుట్టూ వున్న నీలి రంగు స్కార్ఫ్‌ని వదులుగా చేసింది. టిక్కెట్టు తీసుకుని తోలుబొమ్మల డేరాలో ఓ మూలగా ఒదిగి కూర్చుంది.

ఆట మొదలైంది. తెర వెనుక ఎవరో ఆడిస్తే యాంత్రికంగా నర్తిస్తున్న తోలు బొమ్మల కథని పసివాళ్లు ఇంతలేసి కళ్లతో చూస్తున్నారు. నాగరికత సోకని ప్రదేశాల్లో జనాల్ని అలరించే కళ, నగర వాసుల్ని కూడా ఆకట్టుకుంటోంది. రైన్ కోటుని పక్కన పెట్టి తడిగా వున్న జుట్టుని చిన్న దువ్వెనతో సాపుగా దువ్వుకుంది మిరాండా. మెడ నున్న స్కార్ఫ్‌ని విప్పి, పేంటు జేబులో దాచింది.

పిల్లలు ఒక్కసారి నవ్వేరు. తెర మీద కదలాడుతున్న హాస్యగాడిని చూడగానే వాళ్లు తెరలు తెరలుగా నవ్వసాగేరు. అప్పుడు వాళ్ల నాలుకలు చిగురుటాకుల్లా కంపించేయి. ఎర్ర గీతల కోటూ, నల్లని బూట్లు వేసుకున్న హాస్యగాడు ఎగిరెగిరి పడుతున్నాడు. అప్పుడు వదులుగా వున్న పేంటు జారింది. పెద్ద సైజు వున్న బూట్ల జత పాదాలను విదిలించుకుంది. అది చూసి పిల్లలతో బాటు మనసులో తనూ నవ్వుకుంది మిరాండా.

నానా అవస్థలు పడి వాటిని సర్దుకున్న హాస్యగాడు కథ మొదలు పెట్టి, పాత్రల్ని పరిచయం చేశాడు. కథ మొదలయింది. అడ్డు తగలకుండా తెరకి ఓ మూల చేరుకున్నాడు హాస్యగాడు. కథ మధ్యలో కలుగజేసుకుంటూ సూత్రధారిలా వ్యాఖ్యానించి మళ్లీ తప్పుకుంటున్నాడు. కథ ముగింపు దశకి వచ్చే వేళకి కథనాన్ని నిలిపి పాత్రల్ని స్తంభింపజేసి హాస్యగాడు తెర మధ్యకి చేరుకుంటాడు. కథ సుఖాంతం కావాలో, నిరాశతో ముగిసిపోవాలో మీరే నిర్ణయించండని పసి మెదళ్లకి మేత వేస్తాడు.

ఈ రోజు ఆటలో ఒక యువరాణి కథ నడుస్తోంది. ఆ యువరాణి పాపం అమాయకురాలు.

అన్నెం పున్నెం ఎరుగని కన్నె పిల్లకి అనుకోని ఆపద వచ్చి పడింది. పిచ్చి తల్లి నవ్వుని ఎక్కడో పారేసుకుందట. హాస్య గాడు యువరాణీ పోగొట్టుకున్న చిరునవ్వు కోసం అంతటా వెదికాడు.

"పిల్లల్లారా మీగ్గానీ కనిపించిందా" అనడిగాడు.

"లేదు" అన్నారు పిల్లలు.

"ఏం దారి భగవంతుడా! ఎక్కడని వెదకడం" అని చెక్కిట చెయ్యి వేసి, కనుగుడ్లు తేల వేసేడు. కాస్సేపు ఆలోచించి, "అర్థమైంది. నిన్న రాత్రి పెద్ద వర్షం కురిసింది కదా, బహుశా నీట్లో కొట్టుకు పోయింటుంది" అన్నాడు.

ఈ తర్జన భర్జనల మధ్య తెర మీద యువరాణి హఠాత్తుగా తెరమరుగైంది. నవ్వుని పారేసుకున్న రాణీ ఎక్కడికో వెళ్లిపోయింది. ఎటు పోయుంటుందో ఊహించమన్నాడు హాస్యగాడు.

"బీచ్‌లో ఉంటుంది. వెళ్లి వెతకండి" అందొక అమ్మాయి.

"కాదు. సముద్రంలో పడి చనిపోయింటుంది" అన్నాడో అబ్బాయి.

"లేదు పిల్లలూ, రాణీ చనిపోలేదు" అన్నాడు హాస్యగాడు.

"మరి ఎక్కడుంది?" ముక్త కంఠంతో అడిగేరు పిల్లలు.

"పారేసుకున్న చిరునవ్వుని సంపాదించుకుని, అదిగో మనకి దర్శనం ఇస్తుంది. కావాలంటే చూడండి" అన్నాడు హాస్యగాడు.

"అవునా!" అన్నారు పిల్లలు ఆశ్చర్యంగా.

"అవును. ఒక్కసారి వెనక్కి తిరగండి. ఆఖరి బెంచీ వేపు చూడండి. ఒదిగి పోయిన యువరాణీ కనిపిస్తుంది" అన్నాడు హాస్యగాడు.

స్పాట్‌లైట్ పడింది. పిల్లలు తలలు తిప్పేరు. చీకట్లో వాళ్ల తలలు అలల్లా కనిపించాయి. ఒంటి మీద పడిన వెలుగుని చూసి మిరాండాకి ఒళ్లు వచ్చిపోయింది. ఇబ్బందిగా అనిపించి మనిషి బిగుసుకు పోయింది. కోపం వచ్చింది. ముని పంట ఆవేశాన్ని నొక్కి పట్టింది.

"యువరాణీ కనిపించిందా?" అడిగేడు హాస్యగాడు.

"ఓ" అన్నారు పిల్లలు.

"మరి ఆలస్యం దేనికి? అడగండి, పారేసుకున్న నవ్వుని మనకోసారి చూపించమని రాణీ గారిని ప్రార్థించండి" అన్నాడు హాస్యగాడు.

"ఏదీ నీ నవ్వు? ఒకసారి చూపించు రాణీ" అన్నారంతా.

"ఒకటీ..." అంకెలు లెక్క పెట్టసాగేడు హాస్యగాడు. మూడు అనేలోగా నవ్వాలని షరతు విధించేడు.

"రెండూ... మూడూ" అన్నాడు. ఇబ్బందిగానే ఉన్నా తప్పలేదామెకు. ఒక్కసారి మెరుపులా నవ్వింది మిరాండా.

చప్పట్లతో ప్రదర్శన ముగిసింది.

పిల్లలు బెంచీల మీంచి దూకి బయటకు వెళ్లిపోయారు. అందరూ వెళ్లిపోయే వరకు సిగ్గుతో మిరాండా లోపలే వుండిపోయింది. హాస్యగాడి వ్యాఖ్యానానికి, చొరవకీ ఆమె తెగ మండి పడుతోంది. డేరా ఖాళీ అయింది. మిరాండా మెల్లగా కదిలింది.

"క్షమించండి. మిమ్మల్ని నొప్పించడం నా ఉద్దేశం కాదు" ఆ మాటలు విని మిరాండా వెనక్కి తిరిగింది. పొడుగాటి యువకుడు కనిపించాడు. ఎర్రటి గళ్ల స్వెట్టరూ, నీలి రంగు జీన్సూ ధరించిన అతను, నక్షత్రం నేలను రాలినట్లు స్టేజీ మీద నుంచి కిందకు దిగేడు.

"వారం రోజుల నుండి గమనిస్తున్నాను, మీరు చాలా దిగులుగా కనిపిస్తున్నారు. కారణం అడగను కానీ మీరు నవ్వితే చూడాలనిపించింది. ఇబ్బంది కలిగించైనా సరే నవ్వించాలని, హాస్యగాడి పాత్ర ద్వారా నేనే అలా పలికించేను. మొహమాటానికి నవ్వేరు. కానీ లోపల మండి పడుతున్నారు. అవునా" అన్నాడు యువకుడు.

"పది మందిలో అలా చేస్తే, ఎవరికైనా మాత్రం చిన్నతనం కాదా?" విస్ఫారంగా అంది మిరాండా. "పిల్లల్ని అడ్డు పెట్టుకుని ముక్కూ ముఖం తెలియని అమ్మాయిని ఆట పట్టించాలనుకోవడం సంస్కారం కాదు" వాదన పొడిగించడం ఇష్టంలేక చర చరా వెళ్లిపోయింది మిరాండా.

యువకుడు ఆమెను అనుసరించాడు.

"జరిగింది చాలు. ఇంకా ఎందుకు వెంట బడుతున్నారు?" అసహనంగా చూసింది.

చేతనున్న నీలి రంగు స్కార్ఫ్‌ని ఎత్తి చూపి "ఇది ఆకాశపు తునకలా లేదూ" అన్నాడు యువకుడు. స్కార్ఫ్‌ని ఆమెకు అందజేస్తూ "లోపల బెంచీ మీద మరచిపోయేరు. అందజేద్దామని వచ్చేను. మీకు అభ్యంతరం లేకపోతే, ఈ పూట కలిసి భోజనం చేద్దాం" అన్నాడతను.

వారం రోజుల నుండి ఒంటరిగా గడుపుతున్న ఆమె, లండన్ బయలుదేరే ముందు కలిసిన వ్యక్తి ఆతిథ్యాన్ని కాదనలేకపోయింది.

ఇటాలియన్ రెస్టారెంట్‌లో ప్రవేశించారు. ఒక వారగా వున్న టేబిల్ దగ్గరకు చేరుకున్నారు. యువకుడు తన పేరు నిక్ అని చెప్పేడు. వెయిటర్‌తో రెండు భోజనాలు తెమ్మని చెప్పి మిరాండా వేపు చూసేడు. ఆమె ఏమీ అనకపోవడంతో తనే కొనసాగించాడు.

"పిల్లల్ని అడ్డు పెట్టుకుని ఆటపట్టించడం నా ప్రవృత్తి కాదు. కథలో పాలుపంచుకోవడం పిల్లలకి ఎంతో ఇష్టం. నేను టీచర్ని. ఆ విషయం నాకు బాగా తెలుసు" అన్నాడు నిక్.

మిరాండా తలెత్తి ఆశ్చర్యంగా చూసింది.

"అవును" అన్నాడు. అని "నా కథ మీకు చెబుతాను. బదులుగా మీ గురించి నాలుగు మాటలు చెప్తేనంతోషిస్తాను. అభ్యంతరం లేదు కదా?" అడిగేడు నిక్. ఆమెకు ఏం చెప్పాలో తోచలేదు. "మౌనాన్ని అంగీకారంగా తీసుకుని ఇదిగో నా గురించి చెబుతున్నాను. ఈ తోలుబొమ్మలు మా తాతల నాటివి. వేసవి సెలవలొస్తే చాలు మా తాత బీచ్ ఒడ్డున తోలుబొమ్మలు ఆడించేవాడు. నాకు లీలగా గుర్తు. అతను చనిపోయి ఈ వేసవికి ఏడాది కావస్తోంది. ఆ మధ్య ఇల్లు సర్దుతున్నప్పుడు పాత సామాన్లగదిలో నాకు ఒక పెట్టె దొరికింది. తెరిచిచూస్తే సాలె గూళ్ళున్నాయి. వాటిని తప్పించి, పెట్టె అడుగునున్న పాత వస్తువుల్ని వెలికితీస్తే ఈ బొమ్మలు కనిపించేయి. మా తాతయ్య ఆడించిన బొమ్మలు, ఆలనాపాలనా కరువైన అనాథల్లా కంటికి తోచేయి. వాటిని నిర్లక్ష్యంగా పారేయడానికి చేతులు రాలేదు. రంగులు వేయించి, తీగెలు బిగించి, ఆటకి సిద్ధం చేసేను. అంతా బాగానే వుందిగాని, మా తాతయ్య రాసిన తోలుబొమ్మల నాటకాలు మాత్రం అసంపూర్ణంగా దొరికేయి. పాత పుస్తకాలు కదా చెదలపాలయ్యేయి. ముగింపు ఘట్టాలు మచ్చుకి కూడా మిగలలేదు. అందుకే చివరిఘట్టం వరకూ కథని నడిపించి, ముగింపు ప్రేక్షకుడికే వదిలేస్తున్నాను. తోలు బొమ్మలాటలో ఇదో కొత్త ప్రయోగం అని పదిమందీ మెచ్చుకున్నారు. మీకూ నచ్చే ఉంటుందనుకుంటాను" అన్నాడు నిక్.

"ఇవ్వాళ్టి ముగింపు తప్ప, అన్నీ ముగింపులూ నచ్చేయి" అంది మిరాండా ముసిముసిగా నవ్వుతూ.

'అంటే ఇంకా నామీద కోపం కొద్దో గొప్పో మిగిలివుందన్నమాట" అన్నాడు నిక్.

"వారం రోజులనుండి దిగులుతో ముడుచుకుపోయిన మిమ్మల్ని నవ్వించాలని నిశ్చయించుకున్నాను. ముఖంలో పేరుకున్న నిరాశా ఛాయల్ని ఎలాగైనా తొలగించి, మబ్బుల మాటున నెలవంకని లోకానికి చూపించాలనుకున్నాను. ఎవరి సమస్యలకి వారే సమాధానాలు వెతుక్కోవాలి. అందుకే ముగింపు మీకే వదిలేశాను." మిరాండా ముఖాన్ని అతను చూడలేదు. ఏటో చూస్తూ చెప్పుకుపోతున్నాడు. ఆమె ఆసక్తిగా అతన్ని వింటోంది.

'సాటి మనిషి సంతోషాన్ని కోరుకోవడం తప్పయితే, నేను చేసింది తప్పే. దానికి నేనే బాధ్యుణ్ణి. క్షమించమని అడుగుతున్నాను' చెప్పడం ముగించాడు నిక్.

ముఖం దించుకుంది మిరాండా. పశ్చాత్తాప పడిందో ఏమో మౌనంగా భోజనం ముగించింది.

రెస్టారెంట్ బయటకు వచ్చారు.

ఆకాశం దగ్గరలోనే రైలింగ్‌ని ఆనుకుని మిరాండా, నిక్ నిలబడ్డారు.

'నా గురించి తెలుసుకోవాలని అనుకుంటున్నారు కదూ?' అడిగిందామె.

"నిస్సందేహంగా" అన్నాడతను.

మిరాండా నవ్వింది. లిప్తపాటు కాదు. కొన్ని నిమిషాలపాటు నవ్వింది. నవ్వినప్పుడు కడుపులో నొప్పి సుఖంగా అనిపించింది. కళ్ళమ్మట నీటిపొర సన్నగా కదిలింది. అప్పుడు గాని ఆమె దిగులు తీరలేదు. "ప్రేమ పేరుతో మోసగించిన పాల్, అతని వంచనా, ఆమె ఆవేదనా అన్నీ నవ్వుల వరదలో కొట్టుకుపోయేయి. మనసు దూది పింజలా తేలిపోయింది."

'అడిగారు కనుక చెబుతున్నాను. నేనొక యువరాణిని. నవ్వుని పారేసుకున్న మతిమాలిన రాణీని. వర్షంలో కొట్టుకుపోయిన నా నవ్వు మీ డేరాలో నాకు దొరికింది. తోలు బొమ్మల్ని ఆడించే చెయ్యికి మనసుని లాలించడం కూడా తెలుసని బోధపడింది..." అన్నదామె.

"ధన్యుణ్ణి" అంటూ శిరసువంచాడతను. వంచిన శిరసుని హృదయానికి దగ్గరగా తీసుకుంది మిరాండా.

మీ గురించి కూడా..!

మార్పు కోరుతున్న వాళ్ళకి కొన్ని నిజాలు ఆశ్చర్యం కలిగిస్తాయి. స్త్రీలు మానసికంగా... ఇరవై సంవత్సరాల క్రితం ఏ స్థాయిలో ఉన్నారో ఇప్పుడూ అదే స్థాయిలో ఉన్నారు.

బాల్యంలో స్త్రీ తండ్రి చెప్పినట్లు, పెళ్ళయ్యాక భర్త చెప్పినట్లు నడుచుకోవాలి అని పూర్వీకులు నిర్దేశించిన విధంగానే... స్త్రీ తనను తాను కట్టుబాట్లలో ఉంచుకుంటూ, అక్షరాస్యత సాధించినా తన స్థానాన్ని తాను మెరుగు పరచుకోలేకపోతోంది. ఇందుకు బలమైన సంఘటన ఒకటే మార్గం.

కొందరు ఫెమినిస్టులు జరిపిన సర్వేలో నగరాల్లో అరవై శాతం మహిళలు, గ్రామాల్లో ఎనభై శాతం మహిళలు ఇంకా తమకు తాము విధించుకున్న కట్టుబాట్ల నుంచి విముక్తి కాలేదని తెలుస్తోంది. ఇంట్లో ఒక స్వీటు తయారు చేసినా... లేదా విలువైన బట్టల్ని కొన్నా స్త్రీ ముందు తన పిల్లలకే, భర్తకే పెట్టిన తర్వాతే... వారు నచ్చిన తర్వాత, తనకు గా కొన్నింటిని తీసుకుంటుంది. అనురాగం, ఆప్యాయతల

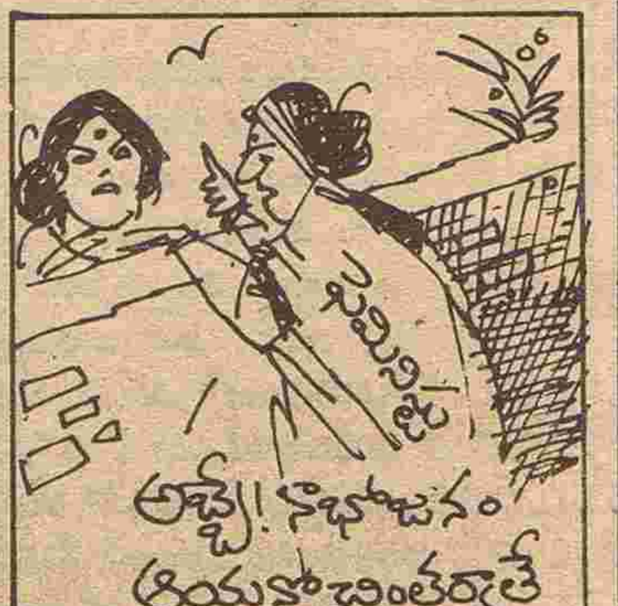

ముసుగులో స్త్రీలు కొన్ని పరిధులను దాటి రావడానికి ఇష్ట పడడం లేదు. వంట గదిలో తయారైన స్వీట్లు పిల్లలకు, భర్తకు పెట్టేసే తర్వాత తినడం లేదనీ అనడం కూడా కాదు. కానీ వారు తినగా మిగిలినవి తినడంలోనే స్త్రీ తనకు తాను అన్యాయం చేసుకుంటోంది. తన సమాజానికి కూడా అన్యాయం చేస్తోంది.

ఉమ్మడి కుటుంబాలు విస్తృతంగా ఉన్న రోజుల్లో స్త్రీలు తమ సొంత కుటుంబాలకై పోరాటాలు జరిపే వారు. అప్పుడు వేరే పోవడమే స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాలకు దారి అనుకొనే వారం. ఇప్పుడు అన్నీ ఏక/సొంత కుటుంబాలే. కష్ట నష్టాల్ని తామే భరించాలి, అందుకే తమని తాము అర్పించుకుంటున్నారు. తమూ కష్ట పడుతోంది. తనశరీరానికి పౌష్టికాహారం అవసరం! తనూ నలుగురిలో తిరుగుతోంది. తనకూ మంచి బట్టలు కావాలి! మధ్య తరగతి స్త్రీలలో ఈ భావనలు కనిపించడం లేదు అంటే ఆశ్చర్యంగానే వుంటుంది. చదువుకొని ఉద్యోగాలు చేస్తున్న మహిళలు కూడా మూడు పదుల జీవితం ముగిశాక ఈ ధోరణిలోనే ఆలోచించడం ఆశ్చర్యం!

దీనికి కారణం ఆర్థిక పరమైన ఇబ్బందులే కానీ స్త్రీ తన కోర్కెల్ని అణచుకోడం కాదని కొందరి వాదన. పిల్లలు పెద్ద వారవుతున్న కొద్దీ... చదువులకూ... ఇతరత్రా ఖర్చులు పెరుగుతుంటాయి కాబట్టి వాళ్ళ ఆనందమే. తన ఆనందంగా భావించే స్త్రీ తనకు తానుగా పరిధుల్ని విధించుకుంటుందీ అని వీరివాదనా సారాంశం! నిజమే! పిల్లలు పెద్ద వారవుతున్న కొద్దీ ఖర్చులు పెరుగుతాయి. అందుకై ఇతర ఖర్చుల్ని ఎలా తగ్గించడం అన్న విషయాన్ని ఆలోచించి... ఆచరిస్తూ పొదుపు పాటించడం సమంజసం. లేదా తానూ ఏమైనా సంపాదించ గలదేమో ప్రయత్నించాలి. అంతేకాని తాను తినకుండా, తన పిల్లలకి పెట్టడం... పండుగలకు, ఇతర వేడుకలకు తాను పాత దుస్తులే ధరిస్తూ పిల్లల్నీ... భర్తనీ కొత్త దుస్తుల్లో చూసి మురిసిపోవడం అభిలషణీయం కాదు! ఇంత 'అర్పణ'ని అధునాతన సమాజం భరించ లేదు- దాని విలువను గుర్తించే సమున్నత స్థానంలో కూడా ఈ నాటి పురుషుడు లేడు.

అందుకే స్త్రీలు ఇలాంటి విషయాల్లో తమని గురించి కూడా కొంచెం ఆలోచించుకోవాల్సిన అవసరముంది - కాదంటారా!?

-సి హెచ్. లక్ష్మి